

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 39/13

Λουξεμβούργο, 11 Απριλίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-443/11
Jeltes κ.λπ. κατά Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut
werknemersverzekeringen

Ο πλήρως άνεργος μεθοριακός εργαζόμενος μπορεί να λαμβάνει επίδομα ανεργίας μόνο στο κράτος μέλος της κατοικίας του

Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται ακόμη και αν ο εργαζόμενος διατήρησε ιδιαίτερα στενούς δεσμούς με το κράτος της τελευταίας του απασχόλησης

Ένας ευρωπαϊκός κανονισμός του 2004 συντονίζει τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά ιδίως τους μεθοριακούς εργαζομένους.¹ Αντικαθιστά τον παλιό κανονισμό του 1971² και προβλέπει ότι οι πλήρως άνεργοι μεθοριακοί εργαζόμενοι τίθενται στη διάθεση των υπηρεσιών απασχόλησης του κράτους μέλους κατοικίας τους. Συμπληρωματικά μπορούν να τίθενται στη διάθεση των υπηρεσιών απασχόλησης του κράτους μέλους στο οποίο άσκησαν την τελευταία επαγγελματική δραστηριότητά τους.

Ο νέος κανονισμός προβλέπει επίσης μεταβατική ρήτρα σχετικά με τους γενικούς κανόνες καθορισμού της εθνικής νομοθεσίας που πρέπει να εφαρμόζεται, ρήτρα η οποία δεν αφορά όμως ρητώς τις ειδικές διατάξεις περί των παροχών ανεργίας.

Ο F. P. Jeltes, η M. A. Peeters και ο J. G. J. Arnold είναι μεθοριακοί εργαζόμενοι ολλανδικής υπηκοότητας, οι οποίοι εργάστηκαν στις Κάτω Χώρες ενώ κατοικούσαν οι δύο πρώτοι στο Βέλγιο και ο τρίτος στη Γερμανία. Διατήρησαν όλοι ιδιαίτερα στενούς δεσμούς με τις Κάτω Χώρες. Ο F. P. Jeltes έμεινε άνεργος εντός του 2010, δηλαδή μετά τη θέση σε ισχύ του ευρωπαϊκού κανονισμού. Ζήτησε να του χορηγηθεί παροχή ανεργίας από τις ολλανδικές αρχές, οι οποίες όμως απέρριψαν την αίτησή του επικαλούμενες τον εν λόγω κανονισμό.

Η M. A. Peeters και ο J. G. J. Arnold απώλεσαν τις θέσεις εργασίας τους πριν τη θέση σε ισχύ του ευρωπαϊκού κανονισμού και έλαβαν παροχές ανεργίας από τις ολλανδικές αρχές. Εργάστηκαν εκ νέου μετά τη θέση σε ισχύ του κανονισμού αυτού, προτού περιέλθουν και πάλι σε κατάσταση ανεργίας. Οι ολλανδικές αρχές απέρριψαν τις αιτήσεις τους περί επανέναρξης της καταβολής των παροχών, επικαλούμενες τη θέση σε ισχύ του εν λόγω κανονισμού.

Οι τρεις αυτοί εργαζόμενοι άσκησαν κατά των απορριπτικών αποφάσεων των ολλανδικών αρχών προσφυγές ενώπιον του Rechtbank Amsterdam (Κάτω Χώρες), το οποίο υπέβαλε στο Δικαστήριο ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του νέου κανονισμού. Συγκεκριμένα, υπό το κράτος ισχύος του παλαιού κανονισμού, το Δικαστήριο είχε κρίνει³ ότι ένας μη γνήσιος μεθοριακός εργαζόμενος, εκείνος δηλαδή ο οποίος δηλαδή διατηρεί ιδιαίτερα στενούς επαγγελματικούς και προσωπικούς δεσμούς με το κράτος μέλος της τελευταίας του απασχόλησης, διαθέτει περισσότερες πιθανότητες επαγγελματικής επανένταξης στο κράτος μέλος αυτό. Συνεπώς, ο εργαζόμενος αυτός μπορούσε να επιλέξει το κράτος μέλος στο οποίο θα τεθεί στη διάθεση των υπηρεσιών απασχόλησης και από το οποίο θα λάβει παροχή ανεργίας.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166, σ. 1). Τέθηκε σε ισχύ στις 31/10/2009.

² Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73).

³ Το Δικαστήριο ερμήνευσε τον προμνησθέντα κανονισμό 1408/71 με την απόφαση της 12ης Ιουνίου 1986, [1/85, Miethé](#).

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο τονίζει ότι οι διατάξεις του νέου κανονισμού δεν πρέπει να ερμηνεύονται υπό το φως της παλαιότερης νομολογίας του. Το Δικαστήριο κρίνει ότι η απουσία ρητής αναφοράς σε ευχέρεια του εργαζομένου να λάβει επιδόματα ανεργίας στο κράτος μέλος της τελευταίας απασχόλησης αντικατοπτρίζει τη σαφή βούληση του νομοθέτη να περιορίσει την εμβέλεια της παλαιότερης νομολογίας του Δικαστηρίου. Εκτιμά, κατά συνέπεια, ότι ο κανόνας περί χορήγησης επιδομάτων ανεργίας από το κράτος μέλος κατοικίας εφαρμόζεται ακόμη και ως προς τους πλήρως άνεργους μεθοριακούς εργαζομένους που διατήρησαν ιδιαίτερα στενούς δεσμούς με το κράτος μέλος της τελευταίας απασχόλησής τους. Η δυνατότητα του εργαζομένου να τεθεί κατά τρόπο συμπληρωματικό στη διάθεση των υπηρεσιών απασχόλησης αυτού του κράτους μέλους δεν αφορά τη χορήγηση επιδομάτων ανεργίας, αλλά μόνον τη χρήση των υπηρεσιών επαγγελματικής επανένταξης.

Όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, το Δικαστήριο τονίζει ότι η Συνθήκη ΛΕΕ προβλέπει τον συντονισμό και όχι την εναρμόνιση εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Το Δικαστήριο κρίνει ότι οι διατάξεις περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων δεν αντίκεινται στην υπαγορευόμενη από το εθνικό δίκαιο άρνηση του κράτους μέλους τελευταίας απασχόλησης να χορηγήσει επιδόματα ανεργίας σε πλήρως άνεργο μεθοριακό εργαζόμενο ο οποίος διαθέτει περισσότερες πιθανότητες επαγγελματικής επανένταξης στο κράτος αυτό, άρνηση βασιζόμενη στο γεγονός ότι ο εν λόγω εργαζόμενος δεν κατοικεί στο έδαφός του, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού, η εφαρμοστέα νομοθεσία είναι εκείνη του κράτους μέλους κατοικίας.

Πάντως, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η απουσία μεταβατικής διάταξης εφαρμοζόμενης σε εργαζομένους όπως η M. A. Peeters και ο J. G. J. Arnold οφείλεται σε κενό που προέκυψε κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας. Συνεπώς, το μεταβατικό καθεστώς του κανονισμού πρέπει να εφαρμόζεται και ως προς τους πλήρως άνεργους μεθοριακούς εργαζομένους οι οποίοι, δεδομένων των δεσμών που διατήρησαν στο κράτος μέλος της τελευταίας τους απασχόλησης, λαμβάνουν στο κράτος αυτό επιδόματα ανεργίας βάσει της νομοθεσίας του για όσο χρονικό διάστημα η σχετική κατάσταση παραμένει αμετάβλητη. Η έννοια της «αμετάβλητης κατάστασης» κατά το μεταβατικό καθεστώς του κανονισμού πρέπει να εξετάζεται υπό το πρίσμα της εθνικής νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εξακριβώσει αν εργαζόμενοι όπως η M. A. Peeters και ο J. G. J. Arnold πληρούν τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία αυτή προϋποθέσεις για την επανέναρξη της καταβολής των επιδομάτων ανεργίας.

Κατά συνέπεια, ο πλήρως άνεργος μεθοριακός εργαζόμενος μπορεί να λαμβάνει επίδομα ανεργίας μόνο στο κράτος μέλος της κατοικίας του, εκτός και αν στην περίπτωση του τυγχάνει εφαρμογής το μεταβατικό καθεστώς του κανονισμού του 2004.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582